

ПОСЛІДОВНІСТЬ ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПРИМІСЬКИХ ПАСАЖИРСЬКИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ

В даній роботі подано послідовність вирішення проблеми підвищення ефективності приміських пасажирських перевезень в умовах реформування залізничної галузі.

Ключові слова: залізнична галузь, реформування, пасажирське господарство, приміські перевезення, ефективність

Вступ

В Україні почалась підготовча робота до реформування залізничного транспорту, яка мала на меті створення умов для підвищення ефективності функціонування й прискорення розвитку галузі та задоволення зростаючих потреб національної економіки й населення в перевезеннях, підвищення якості транспортних послуг та зменшення транспортної складової в ціні продукції. У підготовчому періоді слід вирішити багато питань з підвищення ефективності функціонування окремих господарств у межах існуючого законодавства для безболісного переходу їх роботи в умовах сучасного ринку. Зокрема це стосується приміських пасажирських перевезень.

У Державній цільовій програмі [1] остаточно не визначено модель реформування залізничного транспорту, але безапеляційно заявлено, що структура управління галуззю буде побудована за вертикально-інтегрованим принципом. Це означає, що замість 6 залізниць буде утворено єдиний суб'єкт господарювання – юридична особа, у складі якого будуть організовані департаменти за окремими видами перевезень. Оскільки крім Державної цільової програми [1], затвердженої Урядом України, інших офіційних документів з детальним планом реформування галузі нема, в цей період з'явилося багато наукових праць, у яких запропоновані різні заходи стосовно удосконалення роботи приміських перевезень. Але в основному вони мали чисто теоретичну спрямованість. В 2008 році Укрзалізниця запропонувала таку модель реструктуризації, в якій приміські пасажирські перевезення на різних етапах реформування галу-

зі виділялися у філії ДАК «УЗ». Одночасно деякі науковці та фахівці пропонували виділити приміські пасажирські перевезення у окремі компанії-оператори. Автор, враховуючі вимоги Програми Президента України [2], пропонує утворити на теренах України окремі компанії (підприємства) для перевезення пасажирів в умовах сучасного ринку у формі дочірніх підприємств, поряд з якими будуть функціонувати приватні компанії зі своїм рухомим складом.

Постановка задачі

Основна мета даної роботи – розробити послідовність вирішення проблеми підвищення ефективності функціонування приміських пасажирських перевезень за рахунок оптимізації організації руху поїздів та удосконалення тарифної політики

Результати

Раїс Фатхутдінов у книзі [3] визначає: (подано російською мовою) «Под реформой предприятия понимается, во-первых, изменение принципов их действия, направленное на реструктуризацию, способствующую улучшению управления, повышению дефективности производства и конкурентоспособности выпускаемой продукции, производительности труда, снижения издержек производства, улучшению финансово-экономических результатов деятельности, а во-вторых, меры государственной поддержки указанных изменений». Далі Фатхутдінов подає таку типову схему реформування підприємства (рис. 1). У даній дисертаційній роботі вирішуються лише два напрямки реструктуризації приміського господарства Укрза-

лізниці. Це удосконалення його роботи за рахунок:

- впровадження нових економічно обґрунтованих методів організації руху приміських поїздів;

- розробки нових принципів побудови тарифів на перевезення пасажирів у приміському сполученні.

Вирішення задач такого класу Фатхутдінов пропонує виконувати за допомогою системного підходу [3]. *Системний підхід – це методологія дослідження об’єктів як системи. Система утворюється з двох складових: первинно-зовнішнє оточення, яке включає вхід і вихід си-*

стемі, зв’язок з зовнішнім середовищем, зворотній зв’язок, та вторинно-внутрішню структуру – сукупність взаємопов’язаних компонентів, які забезпечують процес взаємодії суб’єкта на об’єкт, переробку входу у вихід і досягнення цілей системи.

При дослідженні роботи приміського господарства в роботі застосовано системний аналіз, який відбувається на основі всебічного вивчення властивостей господарства із застосуванням наукових підходів для виявлення слабких та сильних сторін системи, її можливостей та погроз, формування стратегії функціонування та розвитку.

Рис. 1. Принципова схема реструктуризації підприємства

Використовуючи принципи системного підходу, можна констатувати, що на Головне управління приміських пасажирських перевезень, як і на Укрзалізницю в цілому, діють фактори прямого та непрямого впливу зовнішнього середовища, а всередині неї є п'ять змінних: цілі, завдання, організаційна структура, кадри та технології. Додатково включе-

но шосту змінну – фінанси, яка відіграє значну роль у ефективному функціонуванні пасажирських перевезень.

Відповідно до рис. 1 нам слід розглядати залізничний транспорт у взаємному зв'язку із зовнішнім середовищем, яке представлено окремими клієнтами залізниць, пасажирами та суспільством у цілому (рис. 2).

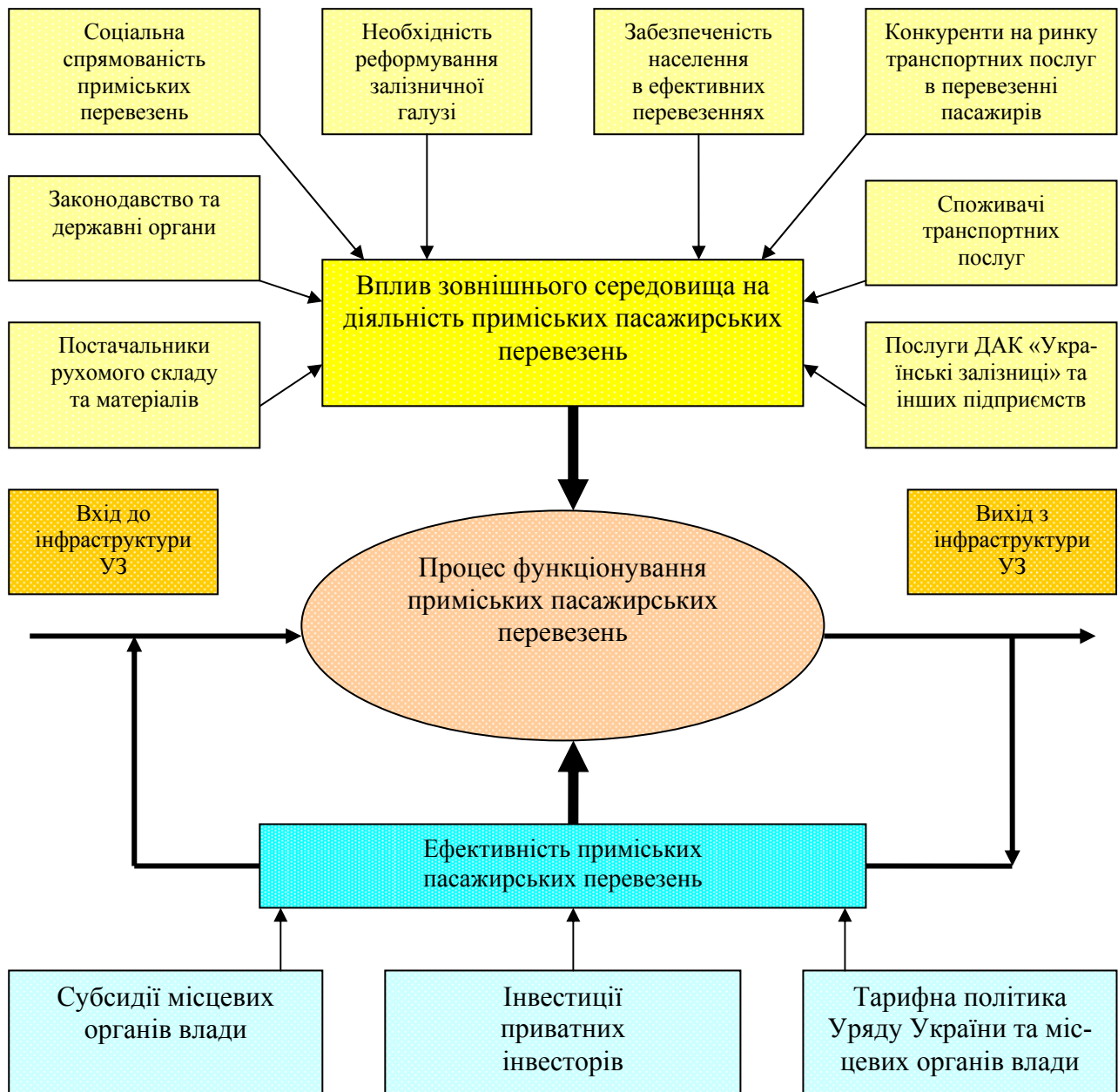

Рис. 2. Взаємодія приміського господарства Укрзалізниці із зовнішнім середовищем

Як було зазначено вище у даній роботі аналізуються тільки дві окремі змінні: фінанси (тарифна політика) та технології (нова організація руху приміських поїздів). Дослідження інших складових виконується в дисертаційних роботах аспірантів та здобувачів ДНУЗТ, УкрДАЗТ та ДЕТУТ.

Теоретичну та методологічну основу досліджень складають наукові праці та методичні розробки провідних вчених у сфері теорії управління, менеджменту організацій. Інформаційну базу – склали: Закони України, Укази Президента України, Постанови Верховної ради України та Кабінету Міністрів України та інші нормативні документи. Вирішення проблеми підвищення ефективності функціонуван-

ня приміських пасажирських перевезень здійснювалося за етапами раціонального рішення, які представлені на рис. 3.

Висновки

1. Для ефективного реформування компанії-операторів з приміських та регіональних перевезень пасажирів в умовах сучасного ринку слід застосовувати принципи реструктуризації підприємств.

2. Для рішення проблеми підвищення ефективності приміських пасажирських перевезень необхідно використовувати системний підхід, методи менеджменту за етапами раціонального рішення.

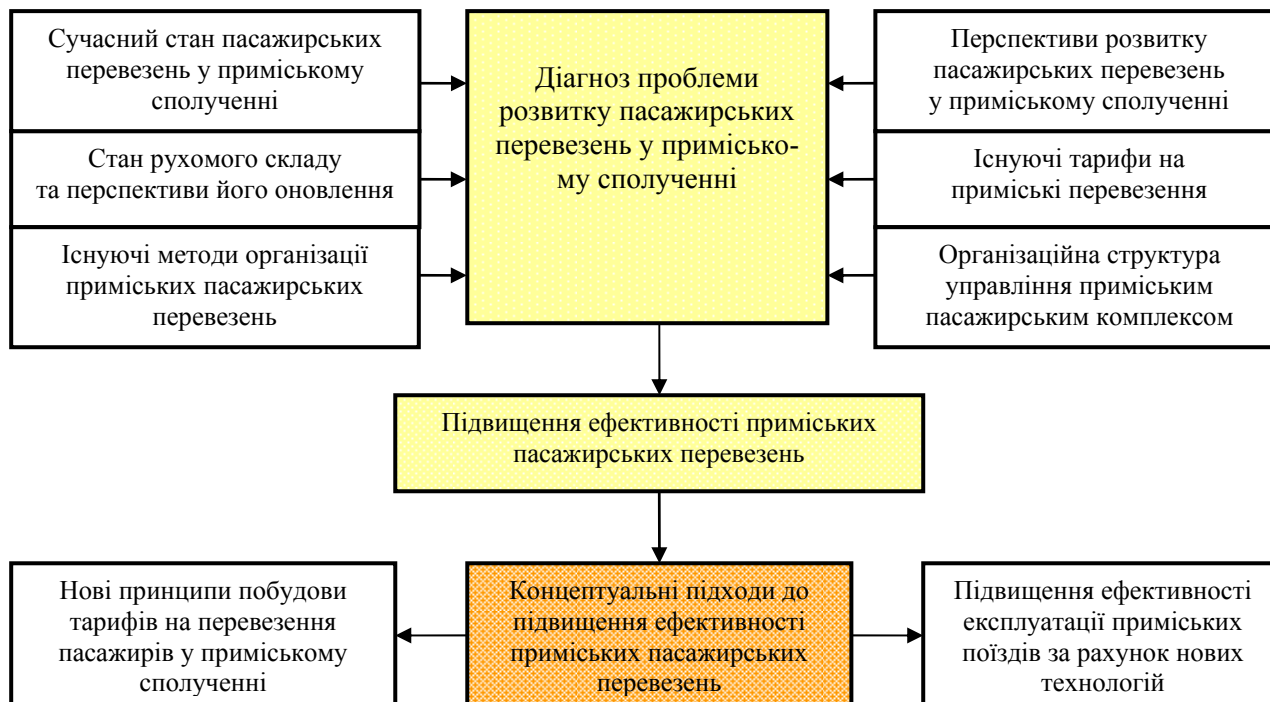

Рис. 3. Послідовність виконання досліджень стосовно підвищення ефективності функціонування приміського господарства

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК

1. Державна цільова програма реформування залізничного транспорту України на 2010-2015 роки [Текст]. – 2009.
2. Програма економічних реформ України на 2010-2014 рр. [Текст]. – 2010.
3. Фатхутдинов, Р. А. Управление конкурентоспособностью организации [Текст] : учеб. пособие / Р. А. Фатхутдинов. – М.: Изд-во Эксмо, 2004. – 544 с.

Надійшла до редколегії 03.11.2011.
Прийнята до друку 08.11.2011.

Е. П. ПИНЧУК

ПОСЛЕДОВАТЕЛЬНОСТЬ РЕШЕНИЯ ПРОБЛЕМЫ ПОВЫШЕНИЯ ЭФФЕКТИВНОСТИ ПРИГОРОДНЫХ ПАССАЖИРСКИХ ПЕРЕВОЗОК

В настоящей работе приведена последовательность решения проблемы повышения эффективности пригородных пассажирских перевозок в условиях реформирования железнодорожной отрасли.

Ключевые слова: железнодорожная отрасль, реформирование, пассажирское хозяйство, пригородные перевозки, эффективность

О. Р. PINCHUK

SEQUENCE OF SOLUTION FOR PROBLEM OF IMPROVEMENT OF EFFICIENCY OF SUBURBAN PASSENGER TRANSPORTATIONS

In the paper the sequence of solution of a problem of improvement of efficiency of suburban passenger transportations in the conditions of reforming of railway branch is presented.

Keywords: railway branch, reforming, passenger facilities, suburban transportation, efficiency